

СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ»

11-12 квітня 2014 р.

Суми, 2014

ББК 67(4 Укр)я43
УДК 340 (477)

А 43 Актуальні питання вітчизняної юридичної науки: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Суми, 11-12 квітня 2014 р. – Суми, 2014. – 103 с.

До збірника увійшли тези доповідей, які були подані учасниками Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання вітчизняної юридичної науки» (м. Суми, 11-12 квітня 2014 р.)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

ДО ПОНЯТТЯ ПРО СТРУКТУРУ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ

Бондар Н.А. 6

МАГДЕБУРЗЬКЕ ПРАВО В МІСТАХ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД
САМОВРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ

Кузьменко Н.М. 8

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ХАРКІВСЬКОГО
ДВОРЯНСЬКОГО ЗІБРАННЯ (1786-1796 РР.)

Михайліченко М.А. 11

ДО ПРОБЛЕМИ ТЕРМІНОЛОГІЇ ЗАКОНОДАВСТВА

Харченко І.І. 12

НАПРЯМ 2. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, СІМЕЙНЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
ПРО ТРЕТЕЙСЬКІ СУДИ В УКРАЇНІ

Котвяковський Ю.О. 15

СУД ЯК СУБ'ЄКТ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА

Курило М.П. 17

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВІДНОСИН
В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Пилипенко С.П. 18

ОРГАНІЗАЦІЯ ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

Резнік М.М. 21

ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ ПРОКАТУ

Федорончук А.В. 23

ВИМОГИ ДО ФОРМИ І ЗМІСТУ СУДОВОГО РІШЕННЯ

Шестакова С.О. 25

УНІФІКАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА

Ясинок М.М. 28

НАПРЯМ 3. ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ПРАВОВИЙ СТАТУС ОДИНОКОЇ МАТЕРІ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Гресь Н.М. 29

ОСОБЛИВОСТІ УХВАЛЕННЯ, ПЕРЕГЛЯДУ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ
ПОЗАСУДОВОГО ЮРИСДИКЦІЙНОГО ОРГАНУ У ТРУДОВИХ
ПРАВОВІДНОСИНАХ – ТРУДОВОГО АРБІТРАЖУ

Запара С.І. 31

ЩОДО ПРИПИНЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН В РАЗІ
СИСТЕМАТИЧНОГО НЕВИКОНАННЯ ТРУДОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ

Кириленко О.М. 34

ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ ПРО ПОВНУ
МАТЕРІАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Харченко О.С. 36

СКЛАД СУБ'ЄКТІВ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Кравченко І.О. 39

НАПРЯМ 4. ЗЕМЕЛЬНЕ, АГРАРНЕ, ЕКОНОМІЧНЕ ТА ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

ПРОБЛЕМИ НАБУТТЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА СУПЕРФІЦІЮ

<i>Прохоренко Ю.Ю.</i>	41
РОЗПОРЯДЖЕННЯ ЗЕМЛЯМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ	
<i>Трофімцова Ю.Ю.</i>	44
КООПЕРАТИВНІ ПРИНЦИПИ ТА ЇХ ЕВОЛЮЦІЯ	
<i>Чурилова Т. М.</i>	45

НАПРЯМ 5. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, АДМІНІСТРАТИВНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ПРАВО, АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

РОЗВИТОК ПОЛЬСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ ПІД ВПЛИВОМ СВІТОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

<i>Ващенко К.М.</i>	48
ПРОБЛЕМА СПІВВІДНОШЕННЯ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ДЕРЖАВИ ТА ДЕРЖАВНОГО ОРГАНУ	
<i>Кузнецова М.Ю.</i>	50
ПОСАДОВЕ РЕГЛАМЕНТУВАННЯ В СФЕРІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	
<i>Роговенко О.В.</i>	53
ДО ПИТАННЯ ПРО ЛЮСТРАЦІЮ ВЛАДИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД, КРИТЕРІЇ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ, МОЖЛИВІ РИЗИКИ	
<i>Рожкова Л.І.</i>	55
ПРАВОВЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ПРИНЦИПУ МАКСИМАЛЬНОГО ОПРИЛЮДНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ	
<i>Ткаченко В.В.</i>	58
ПОНЯТТЯ «ДЕРЖАВНА КАЗНА» ЯК ФІНАНСОВО – ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ	
<i>Швагер О.А.</i>	60
ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ	
<i>Чернадчук Т.О.</i>	61

НАПРЯМ 6. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОЦІНКА ЕУТАНАЗІЇ

<i>Богацька Ю. В.</i>	64
МОРАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ ТА ЇХ ВТІЛЕННЯ ДЛЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ (СЕРЕДИНА ХХ СТ.)	
<i>Босак К.С.</i>	66
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ	
<i>Вінніченко В.В., Кочнєва А.О.</i>	67
СИСТЕМА НОРМ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЕКОНОМІЧНІ ЗЛОЧИНИ В США	
<i>Каменський Д. В.</i>	70
СУДИМІСТЬ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ	
<i>Комарніцький В.І.</i>	72
ПРОБЛЕМИ БОРОТЬБИ ІЗ ЗЛОЧИННІСТЮ НА ДОРОГАХ УКРАЇНИ	
<i>Коробка О.С.</i>	75

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ТРАНСПОРТНИХ ЗЛОЧИНІВ ЗА КК УКРАЇНИ	
<i>Кочнєва А.О., Лукаш В.В.</i>	77
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ ЗІ ЗЛОЧИНАМИ ПРОТИ МОРАЛЬНОСТІ	
<i>Кулик С. Г.</i>	79
ПРОБЛЕМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА СПІВУЧАСТЬ У ХАБАРНИЦТВІ	
<i>Лобода Ю.В.</i>	81
РОЛЬ КРИМІНАЛЬНОГО ПОКАРАННЯ В ПРОТИДІІ І ЗАПОБІГАННІ ТЕРОРИЗМУ	
<i>Манукян А.Ж.</i>	83
ВТЯГНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНИХ У ЗЛОЧИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ	
<i>Марищак О.І.</i>	84
ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЦЕНЗУРУ У ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	
<i>Моренець О.І.</i>	86
КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ (ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД)	
<i>Німець В. І.</i>	88
КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗЛОЧИНИ ВЧИНЕНІ У СТАНІ СП'ЯНІННЯ	
<i>Саруханян Д.С.</i>	91
КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИНІВ СКОЄНИХ НЕПОВНО- ЛІТНИМИ У СТАНІ АЛКОГОЛЬНОГО ТА НАРКОТИЧНОГО СП'ЯНІННЯ	
<i>Сіроченко Т. В.</i>	93
ЕВТАНАЗІЯ:ЗА ЧИ ПРОТИ	
<i>Татаржинський М.В.</i>	95
ОРГАНІЗОВАНА ЗЛОЧИННІСТЬ В УКРАЇНІ - РЕАЛЬНА ЗАГРОЗА БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ І СУСПІЛЬСТВА	
<i>Ткач І.О.</i>	98
ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ РЕЦИДИВУ ЗЛОЧИНІВ	
<i>Ткачик І.М.</i>	100

СУД ЯК СУБ'ЄКТ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА

Курило М.П., кандидат юридичних наук,
завідувач кафедри правосуддя
Сумського національного аграрного університету

Історія суду свідчить про те, що останній із суто технічного органу, якому на початку свого становлення відводилася лише роль розгляду майнових спорів та покарань злочинців, поступово досяг вершин державної влади. З урахуванням даних обставин питання ролі й місця суду в системі поділу влад, у питаннях правосуддя стали предметом наукових досліджень у галузях конституційного права, теорії держави і права, філософії, процесуальних наук. Питання щодо повноважень суду, його процесуальних можливостей у судовому засіданні були предметом наукової уваги С.Н. Абрамова, В.В. Городовенка, Н.Б. Зейдера, Р.В. Ігоніна, П.Ф. Карпечкіна, С.Ю. Кац, О.В. Колісник, В.П. Мозоліна, В.В. Молдована, Н.А. Чечиної, В.Е. Чірккіна, В.І. Ширвинського, С.Г. Штогуна, В.Н. Щеглова, К.С. Юдельсона.

Так, О.В. Колісник зазначає, що «суд є основним і обов'язковим суб'єктом цивільних процесуальних правовідносин, оскільки незалежно від присутності інших учасників процесу суд є наявним завжди та саме на нього покладено виконання основного завдання цивільного судочинства – справедливий, неупереджений і своєчасний розгляд цивільних справ» [1, 9].

Аналіз сучасних визначень поняття «суд» представниками різних галузей процесуального права дозволив стверджувати, що суд як соціально-правове явище розглядається сьогодні як з позицій влади, так і з позицій відправлення правосуддя.

Якщо ж розглядати суд як складову частину державної влади, ми неодмінно повинні звернутися до філософії часів буржуазних революцій Західної Європи, оскільки в даному випадку ми не зможемо оминати трактати Джона Локка щодо державної влади та політичного суспільства Англії періоду 1688 року, які послужили підґрунтям концепції поділу влад Шарля Луї Монтеск'є, викладеній у роботі «О духе законів». Система стримувань і противаг стала основою класичної теорії поділу влад, за якою судова влада не лише карає злочинців, а і стримує конфлікти, які неодмінно мають місце між законодавчою та виконавчою владою, та вирішує спори приватних осіб [2, 156]. Безумовно, теорія поділу влад є геніальною як з історичного, так і з сучасного погляду.

Судова влада як вид державної діяльності реалізується через систему загальних і спеціалізованих судів, завданням яких є відправлення правосуддя.

Безперечно, ми не зробимо жодного відкриття, якщо скажемо, що саме суд здійснює правосуддя в усіх видах судових процесів, керуючись при цьому процесуальними нормами права. Разом з тим такий підхід до поняття «відправлення правосуддя» є доволі спрощеним, оскільки, окрім суду, учасниками судового процесу є сторони, а також треті особи та їхні представники. Якщо сторони в судовому процесі в порядку змагальності почергово дають пояснення суду, намагаючись довести законність своїх дій, пов'язаних із матеріально-правовими вимогами, то суд, аналізуючи та оцінюючи зміст таких пояснень та інших доказів, зобов'язаний дати відповідь: так, має місце порушення права, чи ні, право не порушено. Це є одним із найскладніших завдань суду. Звісно, можна змінити акцент і сказати, що все ж основним завданням суду є оцінка доказів та ухвалення судового рішення. Дійсно, суд ухвалює судові рішення, і це є, безумовно, важливим етапом судового засідання, але не таким складним, оскільки закінчивши судові засідання, суддя видається до нарадчої кімнати уже знаючи, яке рішення він ухвалить. У нарадчій кімнаті він лише викладає письмово своє бачення тих фактів, про які говорили сторони в судовому засіданні, даючи кожному з цих фактів юридичну оцінку. У цьому полягає процесуальна роль суду в усіх процесуальних галузях права.

Якщо ж ми говоримо про суд як суб'єкт судового процесу з точки зору всіх процесуальних галузей права, то мова вже не йде про окрему судову процедуру суду певного району чи області, а про судову процедуру в системі місцевих та апеляційних судів, а також вищих спеціалізованих судів та Верховного Суду України. Це дійсно так, оскільки структура

системи судоустрою загальних судів є подібною до структури спеціалізованої юстиції. Незважаючи на системну схожість, усе ж у цілому система судоустрою є занадто складною і заплутаною. Ця проблема переноситься на процесуальне законодавство, яке є однотипним для всіх процесуальних галузей права. Проте законодавець створив цілу низку процесуальних клонів у вигляді процесуальних кодексів, якими сьогодні керуються спеціалізовані суди.

Незважаючи на це, конструкція внутрішньої моделі суду зводиться до чотирьох складових: а) суд як орган судової влади; б) суд як орган правосуддя; в) суд як орган правотворення; г) суд як система судоустрою. Це ті складові, які сьогодні розглядаються відокремлено одна від одної в різних галузях як суспільної, так і правової науки. Такий підхід не дає можливостей з'ясувати, що ж собою являє суд взагалі та як він функціонує в кожному з даних напрямів?

Таким чином, на нашу думку, визначення суду як суб'єкта процесуального права, незважаючи на різні види судочинства, є однозначним. У цьому розумінні змінними є лише судді та процесуальне законодавство. Суд як правова категорія, виконуючи інтеграційну роль, є ядром правосуддя, а тому є неподільним. Разом з тим він одночасно являє собою владу, з одного боку, та суб'єкт правосуддя – з іншого, синтезуючи таким чином свої повноваження з єдиною метою захисту та відновлення порушених прав, свобод та інтересів особи. Отже, суд як єдине начало правосуддя не може бути лише цивільним, адміністративним чи господарським. Як ми вже зазначали, змінною в таких випадках є лише процесуальна процедура, яка обумовлена різними процесуальними кодексами і в межах якої діє суд та самі судді як провідники судової влади.

Використана література:

1. Колісник О. В. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / О. В. Колісник. – Харків, 2008. – 20 с.
2. Монтеск'є Ш. Л. О духе законів / Шарль Луї Монтеск'є ; сост., пер.и коментатор А. В. Матешук. – М., 1999. – 672 с.